ՊՈՍՏԱՊԱՏ—ՏԱՐԻ—ԹԻՎ—1116—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—22—ՅՈՒԼԻՍ—1871

ԳԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Պոլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 140 գր.
Յեցամեայ Ի. Պոլսոյ » 90 գր.
» Գաւառաց » 70 գր.
Իւրաքանչիւր թերթի դին 50 մի-
նչանուցման առաջ մէկ տողուն համար 3 գրուշ, երկու տողուն համար 5 գրուշ, աւելի տողամասերու համար ալ գրուշ աւելի տողամասերու համար նախընթացին կէսն է։

ԱԱԱՌ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՆՈՆԱՎՈՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գացած լրագրոյ համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Լրագրոյս վերջերիսայ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խնդրագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղի, կամ Պօլիս, Զինիլի խան, Քասիմի դրասենեակը։

Դասիւռ ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ՊՈՍՏԱՊԱՏ 22 ՅՈՒԼԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գերմանիոյ երեսփոխանական ժողովին Նոմիոլիկ անդամոյ եւ Բրուսիոյ կառավարութեան մէջ անհամաձայնութիւնն օր քան զօր կը մեծնայ, եւ ծանրը պժուութիւնն՝ անհրաժեշտ կերեւի։

Պ. Պիսմարք նամակ մը գրած էր Ցպանքէնպուրկի կոմսին, եւ բռած էր թէ Անիմանէլի կարգինաւոր խակ կը կշտամբէր յիշեալ կամիոլիկ երեսփոխանաց վարմունքը։

Պ. Պիսմարքի այս խօսքը աւտ հանեց Անիմանէլի կարգինալը՝ Մայանսի եպիսկոպոսին ուղղած նամակաւ մը, եւ եպիսկոպոսն ալ հրատարակեց գոյն։

Պ. Պիսմարք գոյութեամբ այս բանիս վրայ, հետեւեալ հատուածը հրատարակել տուաւ կէս պաշտօնական թերթի մը մէջ։

«Հարկ կը լինի քննել թէ կամիոլիկ եկեղեցին՝ անխոցոյ Պապ մ'ունենալով իր գլուխը՝ տակաւին նոյն եկեղեցին է, որոյ նեղատեսութիւններ տեղի ունեցած են Բրուսիական օրէնսդրութեան մէջ։ Այս խնդիրը կրնայ՝ Վատիկանի կուսակցութեան առջեւ՝ ծանր հիմունքներու տակի տալ նոր Պապին ազգասիրական իշխանութիւնն ունենալն ընդդէմ։

Վէգերի կողէթ լրագրին ալ կը յայտնէ թէ Գերմանիոյ կամիոլիկ կուսակցութեան կողմէ, պետութեան դէմ յարուցուած յուզման առջեւ Բրուսիոյ կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք պիտի առնու, որպէս զի կամիոլիկ եկեղեցին չկրնայ պետութեան սահմանադրութեանց դէմ գործել։ որ եւ է վարձ մ'ընել։

Ամենայն կը հաւատանք որ Պէրլինի եւ Հռոմի մէջ պժուութիւնն որ քան զօր ծանրանալու վրայ է։

Գաղղիոյ կղերականները, որք չորս հինգ երեսփոխան ունին ազգային ժողովին մէջ, եւ որոց մէկն ալ Օրլէանի Տիւքանալ եպիսկոպոսն է, վերջնական կերպիւ որոշեցին հարցնել կառավարութիւնն թէ Հռոմի խնդրոյն նկատմամբ ի՞նչ ընթացք պիտի բռնէ։

Արդէն ոմանք մտոյ հանգուցած է որ այս խորհրդարանական ցոյցի արդիւնք մը չկրնար ունենալ, որովհետեւ կառավարութիւնն խաղոյ հետ ուրուրեալ միայն չունի։

Փարիզի վերջին ապստամբութեան մէջ կարեւոր դեր խաղցողներէն շատերը Փարիզի ուռնուած ժամանակ մեռան չատերն ալ բռնուեցան, բայց շատեր ալ փոխան կամ երեւնին պահեցին։

Այս վերջին կարգէն՝ ոմն է երեւնին պահպանելէն՝ շատեր, իշխանութեան խուզարկութիւնէն ազատելու համար գաղտնի վարդեան հնարքներու դիմեցին, եւ եղէ ամենք կրցին քաղաքէ եւ ամեն հսկողութիւնն խաբելով ինքզինքնին փարիզէն եւ մինչեւ. իսկ Գաղղիայէն դուրս ձգել եւ օտար երկիր ապաստանիլ, շատեր ալ չյաջողեցան, որը Լիոնի կերպասանոց բռնուեցաւ, որը Ռուանի, որը Նանսիի, որը գործատորի, որը պառնասիոյ Ծերունիի, եւ այլն եւ այլն։ Այս օրերս մէկն ալ Եպիսկոպոսի կերպարանաւ բռնուեցաւ փարիզի մէջ։ Այս անձը Բիգուբար անունով մէկն է, որ ապստամբութեան ժամանակ փարիզի մէջ գործած հայրենասիրական ուերմնոց վերակացու գործակիրներէն մէկն էր, եւ վանասմի սխալը ոչնչոյ ասելու պաշտօնն առած էր։

Ձիրնոյով փարիզէն փախչիլ ուսումնասիրելու հնարաւորութիւնէն ապատերս համար՝ եպիսկոպոսի կերպարանք մտած, բիւ. ֆաքոպ փողոցը կահարար տուն մը վարձած եւ «Ֆրանսուա—Մարի Հորթիւս» եպիսկոպոս Թէրմպիլեայոյ» անունով բարեպաշտական կեանք մը փարել սկսած էր։

Յատիկանութեան տեսուչներն այնտանը մէջ ալ խաղարկութեան մանելով եպիսկոպոսին սուրբ առոյնանէն եւ. գաղտուկի ու արբակոց կերպարանքէն ակնածելով, զինքը յարգութեամբ ոտքնատած ու գալս եղած էին. բայց յետոյ վրան կասկած ծագելով՝ այս օրերս բռնուեցաւ եւ ոստիկանութեան գուռը բանտարկուելով՝ իր բուն անունը խոստովանելու հարկադրեցաւ։

Գաղղիոյ ազգային ժողովը վերջին կարգուութեան օրով դաւառապետաց գործած բարոյական դէպքերուն մասին հարցաքննութիւն մը բացուելու համար դիմումներ ունի դաւառաց մէջ տեսուչ յանձնաժողովներ կազմելը որպէս զի դաւառապետաց գործերուն եւ երկրին շահուց հսկեն։

Այս առաջարկութեան աւելի արուած է դիւաւորապէս էջ դաւառի նախկին կառավարչ Պ. Ժանվիէի մեկ թուղթատարութեան գործը, որ առանց աշխատութեան մեղադրելի գործատարաց ոգնութեան համար հատարակութեան հանդանակութեամբ հաւաքուած 200000 ֆրանքի գումար մը գողցած է։ Այս անձը վերջին օրերս Ցուլիցքերոյ մէջ բռնուելով՝ բանտարկուեցաւ եւ Գաղղիական ատեանի մ'առջեւ պիտի դատուի։

Փարիզի ապստամբական (ծայրագոյն ռամիկավարական) թերթերն այս օրերս բերանէն փրփրած են Պ. Կոմպէթիստի դէմ նշանն թէ վերջին անցքերէն՝ ի վեր իր կարծիքները փոխած եւ չափաւոր հանրապետականաց կարգը մտած է։

Այս խօսքին հաստատութիւնն կուսաց վերջին օրերս Պ. Թիէրի եւ Պ. կամպէթիստի մէջ տեղուած յանախ յայտարարութիւնն եւ ազգային ժողովին մէջ ալ վերջինին ի նպաստ Պ. Թիէրի ըրած յայտարարութիւնները։

Անդ վիսդէն գրուած մանաւոր թղթակցութիւններ կրսեն թէ ապստամբին գործոց պաշտանեալ Լարոն կը բանտվի այս օրերս Դաղղիս երիտասարդութիւնն ունի՝ տաւնասրական գաշնադրութեան ծանր խնդրոյն վրայ անձամբ Պ. Թիէրի հետ բանակցելու։ Բայց հաստատեալ որ Լարա կարմիկ կարող չլինի Պ. Թիէրի դաշտաբերը խոսանալու։

Ցոյսնի է որ Պ. Թիէր վաղուց ի վեր ազատ փոխանակութեան դէմ է, այսինքն Դաղղիոյ ներքին վաճառականութիւնն օտար մրցմանց զէմ պաշտպանելու հին գրութեան յարեալ է, եւ այս մասին համաձայն է իրեն եղեմական գործոց պաշտօնեայ Պ. Բուլէ Բէլբիթէ, որ Դաղղիոյ տանէն հարուստ արտադրատեարներէն մէկն է։

Ֆիորէնցայէն Իտալիա Անկիլիա լրագրին գրուած նամակ մը Պօլսին այս օրերս հրաչքով մեծ վառոդ մ'ապտակը կը ծանուցանէ։

«Սակէ քանի մ'օր առաջ, կրակ, գէղեցիկ կերան մը զրկուած էր ի Վենտիկ՝ հանդերձ ապաչանաք որ Պապին պատարագ բրած տեղը վառեն։ Կերանը՝ թէ՝ հաստատութեամբը. թէ՝ մեղրամանին ոսկեայ թեռնոն եւ. թէ՝ վերոյի զարդերուն հարստութեան. բոլորովին նշանաւոր էր։ Պապական մատուռին ապաստարանները նուիրատուին բաղձանքը կատարեցին, բայց փոխանակ կերանը սեղանին վրայ դնելու, մատուռին մէկ կողմը գրին ու այնպէս վառեցին։ Պապը պատարագ ըրած առեն զոյն տեսնելով հրամայեց որ մարեն։ Պատարագ էն եւեւ. կերանն իր առջեւ բերել տուաւ եւ հարցուց թէ ուրիկ՝ եկած էր։ Բայց ոչ ոչ ոք կրցաւ ըսել՝ եկած լինելը։ Այն ժամանակ Պապը հրամայեց որ յաշատեն զոյն իր ուշքին առջեւ. եւ. յաշատուելով մեջէն Օրսինիի զարդուցիկ ուսմի մ'ելաւ։»

Այս լուրը տարաղը՝ որ անչուշտ անդրարձնելոյ Անկիլիի մ'է, հասկըցնել կուզէ թէ Պապը կերանին մէջ գտաւ ճանաչական գաղտնիք մը պահուած լինելը դերբնական զարութեամբ գուշակել է։

ՀԵՌԱԳՐԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 29 յուլիս.

Կը հաստատեն թէ Նախարարութեան կեդրոնը Պ. Թիէրի իշխանութեան երկրորդ մը պիտի տարուի։

Ցինուորական վերակազմութեան նոր ծրագիրն՝ Ազգային հրաշնաւորը կոչուած սնկրանան գինուորութիւնն եւ ազգային պահապան գինուորութիւնը կը վերցնէ։

Մունիխ 29 յուլիս.

Հռոմէն բանադրեալ Ցեօրինկիր վարդապետը շնորհանին անօրէն անուանեցաւ։ Ճի դէմ ՅԿ ձայնով։ Այս անուանումը Պաւիէրացի վարժապետական մարմնոյն կոդմանէ ճշմարիտ ցոյց մ'է Հռոմի դէմ, եւ մեծ նշանակութիւն ունի։

Լոնտրա 31 յուլիս.

Մեծ ժողով (միթինկ) մ'եղաւ Հայոց—Բարքի մ. Հ. Արքիբ արքայորդւոյն արբունիքը թաղակին դէմ բողոքելու համար։ Ուրիշ ժողով մ'ալ պիտի գումարուէր նոյն նպատակաւ, բայց ոստիկանութիւնը չի թոյլատրեր։

Փարիզ 31 յուլիս.

Տէպա—Սրագիրը կրսէ թէ Պ. Թիէր երկի իրիկուն Պ. Ժիւլ Ֆաւրի հրաժարականն ընդունեցաւ։ Նոյն օրագիրը կը ծանուցանէ թէ փարիզի քաղաքապետական խորհուրդն յառաջիկայ ուրբաթ օրը պիտի դումարի քաղաքին նիւթական վիճակը քննելու եւ ընելիք փոխառութիւնը որոշելու։

Գուրբէ 30 յուլիս.

Սիրուապէրկի խնդրոյն մէջ Լորդերդարանին բռնած դիրքին Վայոլա իշխանը ասիպուեցաւ ակամայաբար՝ վատ երեւալ ընել երեսփոխանաց որոշումը։

Պիսմարք իշխանը ծանոյց Բուսմանիոյ կառավարութեան թէ Սիրուապէրկի արքունական արտոնութեան բաժանորդ վերուզ գերմանացիք 220 միլիոն ֆրանք կը պահանջեն, եւ ասոր համար բողոք տուած է Բ. Դրան։ Ընդհանրապէս կը կարծուի հոս յաւ ուղղութիւն ունեցող ակումբներու մէջ թէ Բ. Դուռն ուղղակէս պիտի միջամտէ, կամ փարիզի դաշնադրութեան պայմաններուն նամեանա մեծ տիրութիւններն ի խորհուրդ պիտի հրաւիրէ։

Փարիզ 1 օգոստ.

Պոլոնական Օրագիրը ասուա կը հաստատէ Վիեննայի դանսիի եւ Պուրսի հրդեհներուն չարամտութեան արդիւնք լինելը։

Լոնտրա 31 յուլիս.

Պարսից դեսպանը լրագրաց նամակ մ'ուղղելով ասուա կը հաստատէ Պարսկաստանի տոլը, եւ կրսէ թէ միայն մեծ ազգաստութիւն կայ հարաւային գաւառաց մէջ։

Լոնտրա 1 օգոստ.

Հասարակաց խորհրդարանն Արքիբ արքայորդւոյն համար 15000 լիրա թոշակի հատուցութիւն ասուա, եւ միայն 22 հակառակ ձայնէ հետ։ Երկի իրիկուն խաղաղ ցոյց մ'եղաւ հոս յիշեալ արքայորդին թոշակ չնորհուելուն դէմ բողոքելով։

Լորտերուն խորհրդարանը 28ի դէմ 162 ձայնով՝ ընդունեց կառավարութեան դէմ քննադատութեան քուէ տալու առաջարկութիւնը։ Լեռնոյ զինուորական բաժակցութեան օրինագրին երկրորդ ընթերցումն եղաւ։

Լոնտրա 10 օգոստ.

Հասարակաց խորհրդարանին մէջ Լորտ Էնֆիլտ հարցման մը պատասխանելով ծանոյց թէ ոստաքին գործոց պաշտօնատունն եկած տեղեկութիւններէն կը հաստատեն Պարսկաստանի մէջ Գոլէրա եւ տեսակ մը ժանտախտ գտնուիլը։

Կը հաստատեն նաեւ թէ մարդ մը բռնուած է երկու տարի կերած լինելուն համար։ Բարեբաղդաբար՝ այս տարի առաջ

Հունգք կ'սպասուի Պարսկաստանի մէջ։

Վիէննա 1 օգոստ. իրիկուն։

Օսմանեան դեսպան Հալիլ սէյ Բ. Դանէն արձակուրդ սացած լինելով, երէկ Կ. Պոլիս գնաց։

Տէրութիւնները մէջերնին կը բանակցին Սթրուսպէրկի դործին մէջ Բուսանիոյ խորհրդարանին որոշմանը դէմ բողոքելու։

Բուսէլլի ազատաբար բաժինը 68։

Ցիւրիխցա 10 օգոստ.

Հասարակաց կարծիքը Դաղլիոյ ազդային ժողովին մէջ եղելոնպատաց ի նպաստ Պապին մատուցած խնդագրին վերայ եղած վիճաբանութիւններուն պատասխան կոչած կը յոյսնէ Դազլիոյ դէմ։

Վարչութիւն 31 յուլիս։

Ինկերլանդայ դատարանքին մ'երբեան ելաւ, որոյ նիւթիչ յատակագիծը բոլոր Լուսիա իր մէջ կանդիպէ։

Քանի մը դործարաններ հրդեհեցան Մոսկուայի մէջ։

Լոնդրա 1 օգոստ.

Ամ. Գոնս. 46 ֆ.
Ս. Փոխ 1863 62 ֆ.
» » 1869 56 ֆ.
Անդլ. Գոնս. 93 ֆ.
Ռանդի Դաղլ. 55 ֆ.

Լիվերբուլ 1 օգոստ.

Բամբակ. Մ. Դ. 9 ֆունտ
Ծախուած 8000 հակ.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսեան ինքնակալը նկատի ապատարքութեան զորութիւնն առ թիւ վանեմ. Աբեանոմի փաշային գոհարդարդ. սուր մը գրկելէ զատ, զորաց հրամանատարներուն ու ոստաններուն ալ պատուանշանակ պրկեց։

Իսկիւտարէն Նիկոմիդիա (Իզմիտ) երկաթուղի մը շինելու արտօնութիւնը շնորհուեցաւ։ Աշխատութիւններն երեք մասի բաժնուած են, որոց առաջինը Իսկիւտարէն մինչև Բէնոմիկ կը հասնի։

Տոմպին դործոց պատասխանատու Սամ. Մահմուտ փաշան կարգուեր բարեկարդութեան մը ենթարկած է, որոյ պէտքը շատ ժամանակէ ի վեր կ'ըզդացուեր։

Դ. Պոլսոյ նաւահանգստին մէջ երկաթի նաւորդ նաւերուն համար Պալայ Գուրնուէն մինչև Ալը Գաղար քաշուած եւ հինգ խարսխանիշ (չամանատրա) պիտի հատատուի հաւասար հեռաւորութեամբ եւ նաւերն անոնց պիտի դնապուին։ Այս կերպիւ նաւահանգիստին մէջ նաւորդութիւնը կը դիւրանայ եւ պիտիները կը նուազին։

Աղտոր դարուէն Գէշիկիւշ շինուած Ամերիկեան երկաթուղայն երեքշաբթի օրը բացուելուն առթիւ, կայսերական կառավարութիւնը երդրդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տուաւ մինչև երկաթուղայն վարչութեան խորհրդին նախագահ Պ. Բարանօր։

Այսրնի դաւառին Գրբրազան քաղաքը յուլիս 4ին պատահած հրդեհին վրայ եկած տեղեկագրէն կը հասկըցուի որ 200 տանիքի տուն 120 դրիսատանէի առուն, 420 խանութ, 1 մէնարէսի, 2 փոքր ոց, 5 խան եւ Ցունաց եկեղեցին ոչնչացած են։ Ազգէ դատ երկու ալ տանիքի ապրանք ազատել ուզելով հրդեհին զոհ եղած են։

Թէքիրտաղէն մեղ դրուած նամակի մը մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը կարդանք։

Քաղաքիս շրջականերն այս շաբաթս, գանի մը մարդիկ կողոպտուեցան եւ կառավարութիւնը գինուորներ, դրկեց զայրերը գտնելու։

Քաղաքէս երկու ժամ հեռաւորութեան վրայ 25 տուն բնակիչ ունեցող գիւղերուն պատերազմ։

«Յորեն 20—23 դրիր. գարի 10—12½։ Բիձան 34—38։ Ճնճղուկի կեր 20—23։ Վարսակ 7—9։

«Այս տարուան բերքն անցեալ տարուանէն քիչ բլլալով, կը կարծուի թէ ցորենն ու գարին աւելի պիտի սղենան։»

Գտնուեր Գ. Ստեփան էֆէնտին՝ որ Գերմանիոյ հանքային ջուրերը գնացած էր։ Երեքշաբթի օրը Կ. Պոլիս վերադարձաւ։

Ա. Զ. Դ.

Արտաքին գործոց պատասխանատուն մեծ Սրտաբղխագոնեա վեհ. Բեհամիլ սէյ յնոյ կնիք մը ընդունած թղթով լսելիս Մէհմէտ Բեհամիլ մակագրութեամբ, հին կնիքը կրող որ եւ է թեւոդիմ կամ մուրհակ ունեցողներն կը խնդրուին որպէս զի ներկայացնելով նոր կնիքը կրող թուղթերու փոխեն։

Այս պարմանում ամբ լրանալն վերջը հին կնիքը կրող որ եւ է թուղթ ոչինչ պիտի համարուի։

3 Օգոստոս 1571 ըստ նոր ոճի։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՍԻ

ԷՍԱՆՈՒՄ ՍԻՄԱՄԻՏԷ

21	յուլիս չորեքշաբթի իրիկուն	50 26
22	հինգշաբթի առաւօտ	
	բացուելուս	50 28
	կէս օր	50 26

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կայսերական կառավարութիւնը երբոյդ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշանն շնորհեց Պատրիարքական փոխանորդ Արժ. Տ. Յովհաննէս Սիրմանին եւ Դարու Գրիգոր Մեծ. Ալի քան էֆէնտիին։

Մեր դաւառաբնակ ազգայնոց կրած հարստահարութիւնց ալ եւ այլ պատճառներէն մէկն ալ ինչպէս ուրիշ առիթիս ալ բացած ենք, առաջնորդաց ազդեցութիւնն ու ազդակցութիւնն է։

Հանապազորեայ փորձն ակներեւ կը դուցնէ թէ ուր որ հանճարեղ հրամուտ եւ փոքր ի չատէ կենդանագոյն առաջնորդ մը կայ, հոն ժողովուրդն աւելի հանգիստ եւ գոհ է, իսկ ուր որ ազդեցութեան կամ անքաջութեան դէմ ոչ մոլեդ մ'է առաջնորդը, հոն հարստահարութեան ենթակայ է ժողովուրդը եւ դժգոհութիւնք անպակաս։

Բանիցս ի առաջնորդ մը, տեղական իշխանութեանց հետ փորձելու, հանրան գիտնալով, ասիկց զատ անբարութեան օրինաց եւ կանոնաց տեղեկութիւն ունենալով, ընակիմաստ ակնածելի է. եւ իր խօսքը դիւրաւ դեսուն չի մնար։ Ժողովրդեան ճնաս կամ դրկանք մը պատահած ժամանակ դիմել իրաւունքը պաշտպանել եւ արդարութիւն ձեռք բերել, իսկ ապէսն ու ոգեկորը, մանաւանդ երբոր անկիրթ, աղա եւ գիւղ ալ լինի, ոչ յարդ կրնայ զանել, ոչ անհատութիւն, խօսքը չանցնիր։ Ի խօսքս. կերպը չդիտեր։ Շատ անգամ կանանի դէմ խօսք ընելով, նաւ անեսի ու անարանեն պահանջուելու մեր ընելով, անարատութիւն անարդանք եւ յանդիմանութիւն իսկ կը կրէ, եւ հետեւանքն ալ խեղճ ժողովուրդը կը տուժէ միայն։

Ահ կրնայ մխիթարել մեր դաւառական առաջնորդներէն շատերը այս դիմակին մէջ չեն։

Պատրիարքարանի տրածոյ դրութիւններն եւ լրագրաց թերթերը քանոյ մը կրնայ խրախոյս տուեալ թէ բանիցուն առաջնորդներ գտնուած տեղերն խիստ քիչ անգամ գանոյ կամ գայ, իսկ ուր տեղ որ գանոյ ոչ դժգոհութիւնն անպակաս է, եւ զրկանաց ու հարստահարութեանց ձայներ շատ կը լսուին, այն տեղի առաջնորդը կամ տգէտ ու տգիտակրթ, կամ չտհանոյ կեցուածք եւ անհոգ անձ մ'է։

Այս վերջի դասէն կերպերի նաեւ հետեւեալ բողոքոյ նամակին առիթ տուող առաջնորդը, որոյ վիճակներուն մէջ հարստահարութիւններն անպակաս են, եւ ինքն ալ միշտ տեղական իշխանութիւններէն կը դանդատի։

Հաւանական է որ տեղական իշխանութիւնք դանդատի առիթներ տրուած լինին, 'բայց առաջնորդն տգիտութիւնն ու գծծութիւնն ալ ամենայն յայտնի եւ ակներեւ է. կինքը տանող ու վարկեան մը հետաքննելն, որ եթէ իրմէ ինքնակոչ ժողովուրդն ալ չվիպանն, ակներեւ ճշմարտութիւնն տեսնելու համար կը յարմարի։

1871 յունիս 20 'ի Ղեկերդ.

Սիմեոնապատիւ եւ վեհապատիւ Ս. Արքեպան Հայր, եւ Մեծ - Վանմաշտ Տեառ Ազգասէր տեղապահ կեդրոնական Ազգային Վարչութեան։

Անհնարին եւ դատն տառապանք ներկ. ասիպեան կը պարտաւորինք յայտնել Ձեր Բ. Սրբազնութեան եւ Ազգային Վարչութեան Ժողովոյդ՝ որ վերոյ տարիէ ի վեր մեր Ազգերս եւ իր վիճակոյ բաղմանդամ փոքրիկ առաջնորդ տեղան կատարութիւնք թէպէտ եւ յանձնած էք Պետրոս վարդապետին, սակայն այս փորդապետ՝ ինչպէս որ չատ անգամ թէ հեռագրով եւ թէ հանրագրութեամբ տղաչեր եւ խնդրեր ենք նորա անկամ եւ բոլորքեր ենք թէ (որպէս եւ գոյ եւս քաջ գիտէք) ոչ կրթութիւն ունի, ոչ քաղաքականութիւն ունի, ոչ գիտութիւն ունի, ոչ բերան ունի, ոչ լեզու ունի, ոչ համոզմամ ունի, ոչ ազդեցութիւն ունի, եւ որ մեծն է քան դատեանցն, պժմեան փափուկ եւ քարակ կանանցերուն դիտութիւնը չունի, եւ երբէք նոցա սեղեկութիւն չունենալուն համար, ոչ փաստին, ոչ Սէնճիսին եւ ոչ բնաւ մեկու մը հետ կրնայ փարուիլ Ազգին պատահած բազմազէտ չարեացը եւ տարբերնակ հարբատահարութեանց արդելք ըլլալու։ եւ եթէ քանկարծ պատահելով դարձով միայ փաստին ներկայանալու հարկը ըստիպէ, չինելու փոխարէն՝ իր չարութեամբն եւ անպիտանութեամբը կ'աւելցէ զնոյն գործը 'ի նախատինս եւ յանպատուութիւն ազգին։ ահա՛ ամենն կուզէն զրկանք, բռնութիւնք, ապտնմունք, յափշտակութիւնք դատապին եւ անտանելի թշուառութիւնք անձրեւի պէս կը տեղան մեր գլուխն վրայ։ Պետրոս վարդապետի էն աւելի քաջ հովիւներուն երկիւղէն կատարած եւ յիշեալին օրով արձակուած բռնաւորներն զմեզ այրպէս անառէր եւ դարձեալ միեանի մէջ տեղեկութիւն չունենալն

կազմ քաղաքական եւ թագաւորական խորհրդոց եւ հասարակութիւնք։

(Շարունակութիւն)

Խմբագիր։

Այս հանգամանքն ոտոքագրողներս՝ մեր սատրապութեան տակ ամենն մեկ իւր կիրքը դնելով՝ զայն կնքուած օրինակը Արքայական Պատրիարքին խրկեցինք։ Կը խնդրեմք՝ Լուսէր խորհրդութեան ամբիոնը բարեհաճիք զայս օրինակը Ձեր Աղդ. Մեծութիւնն մէջ հրատարակել։

Զարմ եւս կը փութամք յայտնել Ձեր Մեծապատուութեան, որ ահագնագոյն Անձ. ընկերութեան Ատենադիր Խորհրդոյ Հայրապետը՝ հակառակ Արքայական Պատրիարքին հրամանաց, հակառակ կեդրոնին պատուիրանաց եւ հակառակ Միջազգային ընկերութեան խրատուց, եւ առանց տեղւոյն ընկերութեան միս անդամոց փարեստան գոռալը փակեց եւ քարոզքն դնաց։ երկու ամիս ուկէս փակեալ մնաց։ մենք ալ այս գրանիս աւելի չդիմանալով՝ Բարերար ատենով ընկերութիւն մը հաստատեցինք։ Ս. Գ. Դէորդ վարժապետն առաջնորդութեամբը։ վարժարանը բացինք եւ զայն վարժապետ կարգեցինք։

Ն.

Խմբագիր Մասիս պատուական լրագրոյ։

Հայոց ազգին համար եթէ յուսոյ սեղի մը դեռ. կը դոնուի այն ստիպելն չէ՝ եթէ ոչ գալոցը՝ ազգասէր եւ ուսումնասէր անձանց համար ալ չկայ աւելի գեղեցիկ աւելի սիրելի լուր մը քան զայն որ կիրոյներու յաւուցդիմութեան կը վերարերի ուսուն իրենց ազգին բարեսիրելի ընդ. Հ. Գ. Դէորդ Ամատունի։ 14 յուլիս 1871։ Գիմիւխեան ազգին։

Աղնիւ Մասիս։

Լրագրոյդ ոնանց մէջ անուանուած Գալատասարայ հին քահանայից լրած արդարացուցման յայտարարութեան ինչ առանձնի ճշմարտութեան դէմ ըլլալը յայտնոյն դրութիւնը՝ ի սէր ճշմարտութեան հրատարակեցիր կը խնդրենք։

Ճշմարտասէր քահանայ եղբարք։ Ձեր մէկ նամակը կարդացինք, որով առանձնորդը անուղղ եւ արդար ի ձեւացնէք աշխարհամոլ տեսէ յանցանքները լուսաբանելու։ Ձեր մայրենի կարծեցեալ ձեր քահանայական սուրբ կոչմանցէ անարգ չանուամսանի եւ մարդասանութեան համար։ Ասոնցմէ ալ արդարութեան հետ հրատարակաւ փոխանակել եմէ ձեր դիտաւորութիւնը քահանայական նիստուն է։ Դարձեալ՝ երբ ձեր անձնական ինքնութիւնը մեր մէջ հիւրընկալելու թաքնիանկիլն մը չնորհելով ձեր պատուական ինքնութիւնը մեր մէջ հիւրընկալելու համար չնորհակալութիւնս ընդունիք։ մաղթելով Հայոց ազգին միամիտ ցանկացող յառաջադիմութիւն։ 14 յուլիս 1871։ Գիմիւխեան ազգին։

Լեւոն։ Ա.

Ազնիւ Մասիս։

Ցաւարար քննութեան՝ դատաստանին յորինած բարոյական խաղ մը խնամոյ կերպով՝ ներկայացուցին թատերական ձեւով՝ որ մեծ ազդեցութիւն ընդունեցաւ՝ ոչ միայն մերոցիներուց՝ այլ եւ օտարազգի հանդիսականաց։ Պարզեւատարաչութեան հանդէսն ալ Կիսատարուելով ամի աշակերտք եւ երեք աշակերտուհիք մրցանակ ստացան։

Այսպէս քննութեան հանդէսը հայկաբան դատաստանին ազգաս. առնարանութեամբը վերջանալով՝ բոլոր օտարազգի հանդիսականք երկնոց մեծ շնորհակալութիւնը եւ գոհունակութիւնը նուիրելով մեզ ուսումնական դատաստանին եւ թէ թատերական խաղերոյ մեծարգոյ անպատմոր, որոյ անխոնջ ջանքերք եւ անօրինութիւնքը քիչ ժամանակի մէջ աշակերտաց այս աստիճան յառաջացած են մեկնեցան մեծ գովեստներ տալով Հայոց ազգին ուսումնասէր քնարոյս թեանը։

Վերջապէս եւ իրրեւ թարգմանզգացանց լսուեցաւ հայ հասարակութիւնն՝ պարտք կը համարիմ հանրութեան եւ պարտականութիւն Արքաշոյ վանից վարիչ աշակերտ Շէնկիսէրցի Պ. Պօղոս Մ. ՃԷՍՔԷՃեան դատաստանինը՝ որ իւր խոհեմ ընթացքով եւ հայկական լեզուին մէջ ունեցած հմտութիւնքը սոր ժամանակի մէջ դպրոցը այսքան յառաջ տանելով ազգին համարումը արժանի եղած է։

Ալ խնդրեմ Ձեզ այս իմ գրութիւնս ազնիւ ամենանկիլն մը չնորհելով ձեր պատուական թերթիդ մէջ հիւրընկալելու թաքիհանելիք՝ ազգին համար չնորհակալութիւնս ընդունիք։ մաղթելով՝ Հայոց ազգին միամիտ ցանկացող յառաջադիմութիւն։ 14 յուլիս 1871։ Գիմիւխեան ազգին։

Լեւոն։ Ա.

Ազնիւ Մասիս։

Ազգասէր ոմանց մէջ անուանուած Գալատասարայ հին քահանայից լրած արդարացուցման յայտարարութեան ինչ առանձնի ճշմարտութեան դէմ ըլլալը յայտնոյն դրութիւնը՝ ի սէր ճշմարտութեան հրատարակեցիր կը խնդրենք։

Ճշմարտասէր քահանայ եղբարք։ Ձեր մէկ նամակը կարդացինք, որով առանձնորդը անուղղ եւ արդար ի ձեւացնէք աշխարհամոլ տեսէ յանցանքները լուսաբանելու։ Ձեր մայրենի կարծեցեալ ձեր քահանայական սուրբ կոչմանցէ անարգ չանուամսանի եւ մարդասանութեան համար։ Ասոնցմէ ալ արդարութեան հետ հրատարակաւ փոխանակել եմէ ձեր դիտաւորութիւնը քահանայական նիստուն է։ Դարձեալ՝ երբ ձեր անձնական ինքնութիւնը մեր մէջ հիւրընկալելու թաքնիանկիլն մը չնորհելով ձեր պատուական ինքնութիւնը մեր մէջ հիւրընկալելու համար չնորհակալութիւնս ընդունիք։ մաղթելով՝ Հայոց ազգին միամիտ ցանկացող յառաջադիմութիւն։ 14 յուլիս 1871։ Գիմիւխեան ազգին։

Լեւոն։ Ա.

Ազնիւ Մասիս։

Լրագրոյդ ոն

ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ ԱԶԴԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆ ՏՐՈՑ

ՑՈՒՅԱԿ ԻԷ.

Նախորդ հրատարակութեան գումարը 90050

Մեծապատիւ էֆէնտիք

Աւետիս Մկրտչեան	75
Ալիքսան Ցուսուֆեան	75
Ոսկան Հիլաճեան	75
Պարգիս Սերունեան	75
Նազարէթ Դաբամաճեան	75
Հայրապետ Դաբամաճեան	75
Ղազարոս Դաբամաճեան	75
Մարտիկ Դաբամաճեան	75
Կարապետ Դաբամաճեան	75
Յարութիւն Առաքելեան	75
Գասպէս Յովսէփեան ս. բ.	50
Գասպար Ցերոնեան ս.	25
Գրիգոր Պերանեան ս.	25
Գրիգոր Քեահէտեան	75
Նիկողոս Միրիճանեան	75
Մկրտիչ Միրիճանեան	75
Մկրտիչ Բարսեղեան	75
Մանուկ Մնակեան	75
Գրիգոր Դէորգեան	75
Յովհաննէս Սուրբեան	75
Հայրապետ Զէրբեան	75
Սարգիս Թովմասեան	75
Մ. Յակոբ Աստուրեան	75
Միրիճան Համբարձումեան ս. բ.	50
Յովակիմ Դաբամաճեան	75
Աբրահամ Դէորգեան ք.	25
Սիմոն Թովմասեան ս.	25

Շահու դէր անձնական հաւաքէս

Զաքար Մարգարեան	25
Սիմոն Թեոդիկեան	25
Մկրտիչ Հումարձումեան	25
Յարութիւն Բարէլեան	25
Յովհաննէս Յակոբեան	25
Յարութիւն Առաքելեան	25
Պետրոս Առաքելեան	25
Պօղոս Առաքելեան	25
Յակոբ Կարապետեան	25
Յովհաննէս Մէլքոնեան	25
Յարութիւն Կարապետեան	25
Յակոբ Մկրտչեան	25
Պօղոս Լապճեան	25
Զենոբ Գալուստեան	25
Փիլիպպոս Մինասեան	25
Յարութիւն Թեւանեան	25
Մինասեան Զարգարեան	25
Տիգրան Զարգարեան	25
Համբարձում Զարգարեան	26
Պետրոս Նոսիմեան	25
Մելքիսէդ Կարապետեան	25
Սարգիս Ալիքսանեան	25
Մարտուս Յարութիւնեան	25
Գրիգոր Բէրոզքէեան	25
Նշան Ալիքսանեան	25
Խաչատուր Անդրանիկեան	25
Աւետիս Աժէրեան	25
Յակոբ Գրիգորեան	25
Բանաս Պետրոսեան	25
Գալուստ Ագամեան	25
Դէորգ Հաճեան	25
Թափալէլ Հաճեան	25
Արսէն Հաճեան	25
Յակոբ Հաճեան	25
Ռուբէն Հաճեան	25
Սարգիս Թագաւորեան	25
Մկրտիչ Տիրոնեան	25
Միրիճան Ստեփանեան	25
Աւետիս Յովակիմեան	25
Յարութիւն Գոյտէրլեան	25
Յակոբ Գաբրէլեան	25
Սիրուն Սոկիասեան	25
Թորոս Նահապետեան	25
Մ. Գրիգոր Առաքելեան	25
Ղազարոս Կարապետեան	25
Յակոբ Կարապետեան	25
Գրիգոր Պորտաքեան	25
Թագուհի Յովհաննիսեան	25
Յարութիւն Զէնոբ Գէորգեան	25
Յովհաննէս Զէնոբ Գէորգեան	25
Կիպրիանոս Այրապետեան	25
Կարապետ Գաբրիէլեան	25
Գէորգիզ Գաբրիէլեան	25
Յարութիւն Մելքոնեան	25
Աբրահամ Յօրանեան	25
Վահան Մանուէլեան	25
Յովհաննէս Մանուէլեան	25
Տիգրան Նշանեան	25
Պատուական Մինասեան	25
Մարտիրոս Գէորգեան	25
Մ. Մարտիրոս Յարութիւնեան	25
Նիկողոս Լամբրեան	25
Մ. Գալուստ Մարգարեան	25
Պետրոս Ադամեան	25
Յարութիւն Մարտիրոսեան	25
Հայրապետ Կարապետեան	25
Մ. Պետրոս Մ. Գէորգեան	25
Դուռմար	93,500

17 յուլիս 1871

Ի Պատրիարքարանի Հայոց Դուռ—Գարու

Ի Դիմաց Ազգ. Պարբ. Տնտ. խորհրդոյ Գանձապետ

Ց. Ղազար Մ. Հէրէքան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԻՆ ՁԱՓԵՐԸ ԵՒ ԿՇԻՌՆԵՐԸ ՆՈՐԵՐՈՒ ԵՒ ՆՈՐԵՐՆ ԱԼ ՀԻՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԾՈՒ.

ՑՈՒՅԱԿ

Ամենազգուշալի եղանակաւ մը, այսինքն մի միայն բազմապատկութիւն մ'ընելով, հին չափերը եւ կշիռները նորերու եւ նորերն ալ հիներու վերածելը յաւակացեալ այս ցուցակը այս անգամ հայերէն դրելով եւ տաճկերէն լեզուաւ, Պ. Գարրիէլ Ներշոյեանի հեղինակութեամբ ի լոյս ընծայուած է

Այս ցուցակը Հասարակաց կրթութեան բարձր ատենին հրամանաւը տարարգրուած եւ անոր մենաշնորհիւը գանազան լիզուներու, թարգմանելու, իրաւունքն ալ հեղինակին վերապահուած է։

Կը ծախսի ամեն գրատներուն քով եւ կամուրջին գլուխը, գին 5 գրշ անկապ, եւ 8 գրշ այլիտարդարական սահատակի ձեւով կապուած,—

ՊԵՏՐՈՍԻ ՄԵՂԱՍԻԱՆՑԻՆ

ԻՄԱՀԱՅԻ ԵՒ ՕՐՈՒՄԻ ԴԵՂԵՑԻԿ

Թ-ՐՔՈՒՈՒՆՔԻՆ ՏԻՈՆ ԵՂԲՕՐԸՆ

ՀԻՐԱՏ ՎԻՃԱԿԻ Ս. ՂԱԶԱՐ

Ամառուան այս դրոց այս երկու սրբազարժ պատանի թիւնեներէն Պետրոս Մեղասիանցիս անուանի իտալացի բանաստեղծն քնարերգական թատերգ. խազեր ձեւացուցած է, առանց սկզբնադրին վայելուչ ոգորութենէն եւ դոյզրիկ բնականութենէն չեղելու։ Հանուիթեամբ իր ծանու ցանենք որ Դեր. Հիւրմիր-զեան Եղբ. ազգ. արքեպիսկոպոսը՝ ճարտար թէ հնդիանութեանց եւ թէ թարգմանութեան մէջ՝ Հայերէնի դարձուցած է այս երկու սքանչելի խաղերն ալ եւ կը վաճառուին Մխիթարեանց գրատներէն ի Վենետիկ եւ ուրիշ գրավաճառաց քով

Գին 1 ֆրանք։

Ա. Զ. Դ.

Մաթիլսի 4ին եւ միրիին հաստատելն ալ Պօղոս հասած ըլլալով՝ Արգոյ բաժանորդներէն կը խնդրուի, որ իրենց անդորագիրը ներկայացնեն Զարմանքերլար—Եղբ. Ս. Թ. 10 Տեսչեանց վճառատուն եւ հոնէէ ընդունին նոյն հատորը։

Նաեւ թարգմանիչներս, գաղանի փոխանակ եւ Հ-ը է— Գէ էնդերեցս բաժանորդներէն անոնք՝ որ տակաւին հատորները չեն առած, կը խնդրուի որ ժամ մ'առնեն երթան եւ իրենց հատորները ստանան։

Ա. Զ. Դ.

Թիչ ժամանակուան մէջ Ամանեան լեզուին դրականութիւնը նոր ոճով եւ դրութեամբ ուսանելու եւ դասդիներէնէ ի Տաճկերէն թարգմանութեան ձեւերուն փարժուելու փափաքողք կրնան դիմել Փէրշէնպէ—Գալաթ Սասմիճիան թիւ. 7 սենեակը։

Ցիշեալ սենեակը օր եւ խնդ դրուելիւն կամ թարգմանութիւն ալ կը դրուի։

Ա Զ Դ

ԹԱՏՐՈՆ ԱԶԻԶԻԷ

ԻՒՄԿԻՒՏԱՐ ՊԱՂԱՔԱՐ ՊԱՇԸ

1871 Յուլիս 24 չորեքշաբթի գիշեր ժամ 2½

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ Ց. ՎԱՐԴՈՎԵԱՆԻ

ՎԵՆԵՏԻԿԻՑԻ ԴԵՐԿԱՑՍՑՈՒՄՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱՊԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՇԱՐԼՕԹ ՎԷՐԹԷՐ

Թատերգութիւն ի մի յառաջաբան եւ յերիս արարս

ՊԱՐ ԱԻԱԶԱԿԱՑ

ԽՕՍՔ	ՊԱՐ
Բ-ՐԷՆԷՔՕՎԱ Պ. Թ.	Գ. Է. Զ-Է-
ՄԱՆՈՒՆԷՆ	Է-ՕՐԳԷԱՆ

ՍՐԱՀԾՏՈՒԹԻՒՆ

Պ. Ս. ՊԷՆՆԷԼԱՆ

Յոյն եղբայրական թատերգութիւնը՝ որ մէկ քանի անգամներ թատերասէր հասարակութեան կողմէն մեծ ընդունելութեան եւ գովեստից արժանացած է, այս անգամ եւս կը փոխուի՝ ի հանդէս ածելը, յուսալով որ այսպէս հասարակութիւնը, ինչպէս ուրիշ անգամներ, նոյնպէս նաեւ այս անգամ՝ իւր ներկայութեամբը պատուել պիտի բաղձանաց։ Ց. ՎԱՐԴՈՎԵԱՆ

Այս լրագիրը չորեքշաբթի երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը։ Գնաժանարդարութեան տեղին է Ի. Պոլիս Զինկի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մասիսի խմբագրատուն։

Իսկ գաւառաց մէջ հանուելու հոդարարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ. Յովհան ազա Ցէտէեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս ազա ոսկերիչ.

ԱՏԱՆԱՆԱՅԻ. Մեսրոպ ազա Տ. Գէորգեան.

ՊՐՈՒՍԱ. Կարապետ ազա Թաղլաեան.

ԹԷՓԷՐՏԱՂ. Համբարձում ազա Բուզաքէպաշեան.

ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր ազա Բարսէղեան.

ՍԱՄՍՈՒՆ. Կարապետ ազա Զաքարեան.

ՄՈՒՇ. Մկրտիչ ազա Փոթիկեան.

ՍԵԲԱՍՏԻԱ. Վարդան էֆէնտի Արզարեան.

ԵԱԼԵ. Մ. ազա Խաչիկեան.

ՏՈՒՐՆԱ. Մկրտիչ ազա Աչճեան.

ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս ազա Տէր Մարգարեան.

ԵՐԶՆԿԱՑ. Ընդերդաբերաց Թանգարան։

Ուրիշ քաղաքներէ սորագրուիլ ուզողներն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան գրագրիլ։

Խմբագիր—Տնօրէն
Կ. Ս. ԻՍԹԻՒՆԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ ԶԻՆԿԻ ԽԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԵՏՐՈՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԳՈՒԹԵԱՆ

22 ՅՈՒԼԻՍ

(ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԷՆ)

Լոնդրա 3 ամիս գուրուշ		109—109½—
Մարսիլիա »		23,20—23,30

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

22 ՅՈՒԼԻՍ

Անգլ. լիրա	գուրուշ	109,28
Նաբոլէոն ոսկի	»	87,25
Իմպերիալ աստ	»	89 5
Ֆլորին	»	51,20
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	104,20
Ղինձ	»	117,20

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ 22 ՅՈՒԼԻՍ

Ա Ր Մ Տ Ի Ւ

Ցորեն	կարմիր	Պէսարապիա	26 —28
»	»	Ազագ	26 —30
»	»	Պալէքէսիր	26 —28
»	»	Պուրգազ	23 —25
»	»	Թէքիրտաղ	23 —25
	կակուղ	Ազագ	24 —27
»	»	Պէսարապիա	29 —30
Կիրճա	Թուռնա		24 —27
Ցորեն	կակուղ	Պուրգազ	20 —24
»	»	Վառնա	20—24
»	»	Գալէրք	22—26
Եգիպտացորեն	Թուռնա		16—17
»	Անատոլ.		16—17
Դարի	Թուռնա		10—11
»	Անատոլ.		10—11

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Թ Ո Զ Ա Կ Զ Ա Ր

Պուրսա	գուրուշ	30—45
Անատոլու	»	
Վալոնա		
Լիմիրնէ	»	
Նպակաց		

Բ Ա Մ Բ Ա Կ

Կէրլէ	հօխա	9	—
Իզմիր	»	10	—
Ռուսնա	»	9½	—
Պարսկաստան	»	7½	—
Վրաստան	»	7½	—

Բ Ո Ի Ր Ի

Անատոլու լուացուած	հօխա	15½	—16
» չլուացուած	»	7	—8
Բումէլի լուացուած	»	17	—
» չլուացուած	»	7½	—8½
Վրաստան լուացուած	»	10½	—
» կէս		12	—
» չլուացուած	»	17	—
Հոպրոնա	»	10	—
Նոկի ճէկիր	»	9	—

Մ Ա Զ Ը

Պարսկաստան	հօխա	10½	—
Անատոլու	»	9½	
Ձերմակ	»	—	

Ճ Ի Ճ Ի Ի

Գայսերի Ա. տեսակ	հօխա	19	—20
» Բ. »	»	18	—
Էնգիւրիւ »	»	18	—
Թոգաթ »	»	18½	—
Աքէլիր »	»	17	—
Եոզգատ »	»	16	—17
Զորում		16	—17

Թ Ի Ֆ Թ Ի Ի

Էնգիւրիւ	հօխա	48	—50
Գաստամոնի	»	48	—50
Պէյբազար	»	48	—50
Զէրքէզ	»	48	—50
Վան	»	26	—

Ա Ճ Ա Մ Ո Ր Թ

Ամասիա	9½—	10կոսոր	մէկ	Օ. Լ.
Եոզկատ	»	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Էրզրում	»	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

Զ Ե Թ

Մուսանիա	հօխա	6½	—
Ալէպպէ	»	6	—
Յաղբէդ	»	9	—
Սիսուանի	»	6½	—
Պղինձ թոզաթի երկրին մէջ		9½—	10
Պաղէպ գասթամոնի	հօխա		—
Աֆիոն	»	250	—
Ցիլիբէ	»	24	—
Սուսամ	»	4	—4½
Կապաւան Անատ.	Քիլէ	30	—33
» Ռումէլի	»		—
Մեսաքա Գարակ. Լէյտ	»	47	—52

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

			գուրուշ
Խանվէ Ռիօն. տեսակ	100 հօխ.	850—	930
« Բ. »	»		
Ինէմէն	»	16	
Շաքար փոյի Անգլ. գնդ.		260—	262
» » Գաղղ.	»		—
» գլուխ Գաղղ.		310—	315
Ջոյ Բոնկոնգ	հօխան	21	—23
» Ռէքս ճապոնկ	»	45	—70
Անագ (գալայ)	Լինդ.	930	—950
Գղսկեղ (սիսկէռ)	հօխա	9	—9½
Լէզուակ (չիմֆոռ) Պէնիալա	»	135	—170
» » Մասրաս	»	—	—
Զինք սոխաս 100 հօխան	ֆր.	90	—
Եղկաթ ձողաձեւ		58	—60
» սովորական		72	—
» բեւեռոյս		64	—66
Քարֆիլա		120	—
Բրինձ իտալիոյ 100 ֆիլ.	ֆր.	42½	
Կարտոֆ. եղ Ամերիկայ	գրչ.	13	—15
Ֆասիոլ	»	52	

2.40